

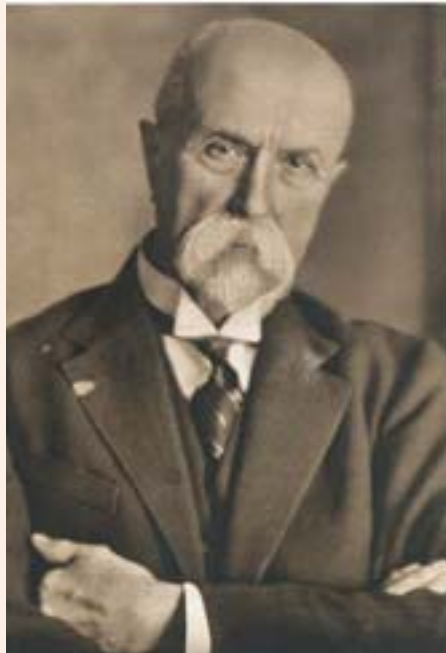
TGM 1914: Rozhodnutí hodné dona Quijota

Když v létě 1914 vypukla Velká válka, kterou dnes nazýváme první světová, chtěl si profesor Tomáš Garrigue Masaryk udělat vlastní názor na situaci. Když získal potřebné informace, rozhodl se emigrovat a bojovat za samostatný český stát.

Jako říšský poslanec měl Masaryk v roce 1914 cestovní pas platný pro celou Evropu. I když ve sněmovně rakouskou vládu často kritizoval, považovaly ho úřady stále za důvěryhodného člověka a státotvorného politika. Když chtěl pochopit, co se děje na straně Dohody, tedy protiněmeckých a protirakouských států, vydal se nejprve do Rotterdamu. Doprovázela tehdy svou americkou švagrovou Esperenzu k lodi. Z neutrálního Holandska se už neodvážil pokračovat sám ani do Francie, ani do Anglie (co kdyby ho zahlédl nějaký rakouský nebo německý vyzvědač?), ale napsal dopisy všem tamním přátelům. A netrpělivě čekal na zprávy...

Jako první za ním dorazil posel se vzkazem od Williama Steeda, redaktora londýnského deníku Times: „Ruská vojska mají podle plánu Dohody obsadit české země a teprve potom zaútočí na Berlín. Lord Kitchener, britský ministr války, odhaduje, že válka potrvá 2–3 roky.“

I z Ruska přicházely zajímavé zprávy. Spisovatel Jan Herben, Masarykův blízký přítel, líčí, jak s dvoutýdenním zpožděním dostal časopis Russkoje slovo, který referoval o audienci krajanů u cara. Prosili ho, aby osvobodil „národ náš československý na základě jeho historického práva v jeho historických a etnografických hranicích“. Také probleskly pověsti, že se v Rusku dává dohromady české vojsko... Musíme se tedy připravit na soužití s tupým a negramotným carismem – uvědomil si profesor Masaryk. Ale nesmíme na Rusy spoléhat. Jak

T. G. Masaryk Rusku nikdy nedůvěřoval

dokládá historik Jaroslav Opat, Masaryk Rusku nevěřil poté, co car krutě potlačil revoluci v roce 1905, a potom co ruská vojska selhala ve válce s Japonskem.

Původně si Masaryk myslel, že Rakousko-Uhersko lze reformovat. Arogance moci, jakou předváděly úřady, a také názory rakouských Němců, kteří chtěli české země germanizovat, ho přiměly, aby změnil názor. Češi se ale také nemohou orientovat na Rusko, musí formulovat vlastní program a vytvořit vlastní stát! To si uvědomil právě na podzim 1914, tedy před 95 lety. A začal zkoumat názory dalších českých politiků.

„Odejdu do emigrace, abych vedl odboj,“ naznačoval přátelům. Avšak „k převzetí úkolu zahraničního je mi zapotřebí legitimace, kterou by za daných okolností nemohly ovšem dávat nějaké výkonné výbory stran, ale pouze jednotlivci“. A onu legitimaci, tedy pověření, mu politici dávali. Jedině vůdce sociálních demokratů Bohumír Šmeral, známý svým prorakouským cítěním, odmítl a osočil Masaryka, že vede Čechy znovu na Bílou horu.

V polovině října odjel T. G. Masaryk znovu do Rotterdamu, aby se sešel s historikem R. W. Setonem-Watsonem. Tento specialista na střední Evropu zpracoval posléze Masarykovy názory do memoranda pro Brity i pro Rusy. „Bez rozhodné porážky Německa nemůže být nezávislých Čech; avšak bude-li jednou Německo poraženo, mohou být Čechy utvořeny v maximálních hranicích,“ psal. „V tomto případě správný postup by byl obnovit historické Čechy, Moravu a Slezsko a připojit k nim slovenské kraje uherské (Slovensko)... V případě ruského obsazení Prahy okupátoři by nejspíše povolali některé české vůdce za své rádce. Vhodné osoby by byly: dr. Kramář za mladočechy, p. Švehla za agrárníky, p. Klofáč nebo p. Choc za národní socialisty, prof. Masaryk za realisty.“

Byl to první Masarykův ucelený pohled na českou budoucnost. V lednu 1915 odjel do Švýcarska a už v zahraničí zůstal. Vedl zahraniční odboj, stýkal se s předními státníky Dohody a v listopadu 1918 byl zvolen prvním československým prezidentem. ■

Foto: archiv

ČEKÁ VÁS OPERACE?

**Wobenzym®
může pomoci i Vám**

**Urychluje hojení,
zkracuje dobu léčby.
Více na www.wobenzym.cz**

Wobenzym, tradiční lék z přírodních zdrojů k vnitřnímu užití. Čtěte pečlivě příbalovou informaci.

MUCOS PHARMA CZ, s.r.o., Uhřetěveská 448, 252 43 Průhonice, www.wobenzym.cz, konzultace na tel.: 267 750 003

Hojení rány je složitý proces

To, co pacienta po operaci nejvíce trápí, jsou otok, zánět a bolest. Rychlost hojení do značné míry závisí na rozsahu samotné rány – déle bude trvat zhojení výměny kyčelního kloubu než např. rány po vytržení zubu u zubaře. Samotný proces hojení je ale stejný – probíhá v několika fázích a jeho součástí je zánět, který patří k základním nástrojům naší imunity.

Enzymy pomáhají při hojení ran

Nezastupitelné místo v procesu hojení ran patří proteolytickým enzymům (enzymům štěpícím bílkoviny), které má každý z nás ve svém těle. Usměrnují průběh zánětu tak, aby proběhl co nejučelněji a nejrychleji. V některých stresových situacích, ke kterým patří také operační zákroky, tyto tělu vlastní enzymy už nestačí. Je proto vhodné je podpořit dodáním enzymů zvenčí prostřednictvím léků systémové enzymoterapie. Nejznámějším z nich je Wobenzym, který si lidé ve světě kupují už přes čtyřicet let.

Účinná pomoc po operacích

Podpůrná léčba Wobenzymem přispívá ke zlepšení prokrvení tkání (mikrocirkulace) a činnosti lymfatického systému. Tím urychluje vstřebávání otoků, krevních výronů a podlitin a zmírňuje bolest. Wobenzym zkracuje dobu hojení, posiluje oslabenou imunitu a omezuje výskyt pooperačních komplikací např. s hnisáním rány nebo nadměrným jizvením. Pokud se při léčení pooperační rány podávají antibiotika, enzymy ve Wobenzymu podporují průnik antibiotik do tkání a tím zvyšují účinek léčby. Nejlepšího účinku dosáhneme, začneme-li užívat Wobenzym co nejdříve po operaci, samozřejmě po předchozí konzultaci s ošetřujícím lékařem

Wobenzym pomáhá už přes čtyřicet let

Ve světě si lidé Wobenzym kupují už přes čtyřicet let. Jen v České republice ho každý rok užívá více než sto tisíc zákazníků, mnozí z nich opakovaně. Kdyby si sami neověřili, že jim pomáhá, určitě by se k němu nevraceli.